

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

DE FRANS-DUITSE OORLOG

NA de publicatie van het « valse » telegram van Ems verloor Frankrijk zijn koelbloedigheid. De Assemblée was de kluts kwijt en de premier, Emile Ollivier, verklaarde: « Ik aanvaard de oorlog met opgeruimd gemoed! » — « Wij zijn gereed! Onze soldaten missen geen enkel knoopje aan hun slobkousen! » sprak generaal Lebœuf, minister van landsverdediging. Jammer genoeg ontbrak al de rest! Op 19 juli verklaarde Frankrijk de oorlog aan Pruisen, dus aan gans Duitsland!

1. REICHSHOFFEN

OP 6 augustus werden 30.000 Franse soldaten, die onder het bevel stonden van maarschalk Mac-Mahon te Froeschviller nabij Reichshoffen aangevallen door 130.000 Duitse soldaten. De Fransen streden dapper maar leden een zware nederlaag. De krachtige aanval van de gepantserde eenheden van de brigades Michel en Bonnemaïns, dwong zelfs de bewondering van de Duitsers af. Na het gevecht brak Mac-Mahon in tranen uit. « Waarom huil je? vroeg een soldaat. Wij waren toch bereid te sterven... » Frankrijk had de Elzas verloren!

2. SEDAN

BAZAINÉ trok zich met zijn leger in Metz terug. Hij was geen schitterend strateeg. Hij werd verslagen te Borny en te Saint-Privat en moest capituleren op 27 oktober. Napoleon III had zich met een deel van zijn troepen aan de Belgische grens, in de kom van Sedan, verschanst. Hij werd omsingeld op 1 september. De eenheden van generaal Gallifet verdedigden zich met de moed der wanhoop, doch Napoleon III deed de witte vlag hijsen en gaf zich gevangen. Op 4 september werd een einde gemaakt aan het Franse keizerrijk. De Derde Republiek was geboren!

3. HET BELEG VAN PARIJS

HET beleg van Parijs duurde vier maanden. Er heerste hongersnood, koude en opstand. Het bestuur van de Nationale Verdediging, onder de leiding van gouverneur Trochu, trachtte de oorlog voort te zetten en de omsingeling van Parijs te breken. Hun pogingen liepen telkens op een mislukking uit. De jonge advocaat Gambetta en ingenieur Freycinet konden uit de stad ontsnappen met een luchtballon! In de provincie trommelden zij een leger van 600.000 man en 238 batterijen op. Daarmee vielen ze de vijand in de rug aan. De vesting Belfort hield nog steeds stand.

4. DE PROVINCIELEGERS

DE legers van Bourbaki in het oosten, die van Faidherbe in het noorden en die van Chanzy aan de Loire trachtten Parijs te ontzetten. Zij poogden tevens de Duitsers de aftocht af te snijden. Chanzy vocht als een leeuw, maar kon toch ook niet beletten dat de Franse hoofdstad op 28 januari 1871 capituleerde. Door de Vrede van Frankfort werd op 10 mei officieel een einde gemaakt aan de Frans-Duitse oorlog.

5. HET DUITSE KEIZERRIJK

DOOR het Verdrag van Frankfort verloor Frankrijk de Elzas behalve Belfort en Lotharingen, behalve Nancy. Verder moest Frankrijk het Duitse Keizerrijk vijf miljard goudfranken als schadevergoeding betalen. Het Duitse Keizerrijk was toen nog kersvers. Tien dagen voor de capitulatie van Parijs, op 18 januari 1871, werd de koning van Pruisen, Willem I, uitgeroepen tot Duitse keizer. De plechtigheid had plaats in de spiegelgalerij van het kasteel van Versailles. Alle Duitse prinses waren er aanwezig. Bismarck was er ook. Op het podium had men de vlaggen gezet van de verslagen vijand.

(Wordt voortgezet.)